Azərbaycan. - 2024.- 30 iyul. - № 159. - S. 11.

COP29 könüllülər üçün mühüm platformadır

Züleyxa Əliyeva

BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) dünyada olduqca əhəmiyyətli bir tədbir hesab olunur. Təbiətin, ətraf mühitin qorunması, yaşıllıqların salınması, biomüxtəliflik, "yaşıl enerji" və sair prioritet sahələr COP29-un əsas mövzularıdır. Bu beynəlxalq tədbirin ölkəmizdə keçirilməsi bütün avantajları ilə bərabər gənclər üçün də geniş imkanlar yaradır. Həmçinin gənclər arasında beynəlxalq miqyasda birgə təşəbbüs və əməkdaşlığın vacibliyindən xəbər verir.

Bu gün iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə təkcə hökumətlər və böyük şirkətlər deyil, həm də gənclər fəallıq nümayiş etdirirlər. Odur ki, COP29 konfransının Azərbaycanda keçirilməsi gənc fəallar və liderlər üçün qlobal iqlim siyasətinə töhfə vermək üçün mühüm platformadır. Gənclərin belə qlobal tədbirdə fəal iştirak etməsinin böyük önəmi var. Onlar iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə müasir texnologiya və innovasiyaları təqdim etmək potensialına malikdirlər. Gənclər COP-a yaradıcı yanaşmaqla ənənəvi metodlardan kənara çıxaraq, daha effektiv strategiyaların hazırlanmasına kömək edə bilərlər. Beləliklə də, səslərinin eşidilməsi və qlobal iqlim siyasətlərinə inteqrasiya etmək üçün mükəmməl fürsət qazanmış olarlar. Bunlar COP29-un keçiriləcəyi günlərdə baş verəcək işlərin anonsudur. Bu gün isə qlobal tədbirə hazırlıqlar vüsət alıb. Hazırlıqlar çərçivəsində gənclərin, xüsusilə də könüllülərin fəallığı qabarıq hiss olunur. Onlar tapşırılan işləri, həll edə biləcəkləri məsələləri sevə-sevə yerinə yetirirlər.

Qeyd edək ki, hələ may ayında könüllülərin iştirakını təmin etmək üçün qeydiyyat prosesinə start verilmişdi. Konfransın təşkilati işləri ilə bağlı zəruri əməliyyatların icrası məqsədilə COP29 Azərbaycan Əməliyyat Şirkətinin fəaliyyəti çərçivəsində həm yerli, həm də xarici vətəndaşların, ümumilikdə isə minlərlə könüllünün prosesə cəlb olunması gözlənilirdi. Beləliklə, COP29-a öz töhfəsini vermək, eləcə də təcrübə, işgüzar vərdiş və fərdi inkişafa yiyələnmək niyyətində olan könüllü gənclər layihəyə rahat və koordinasiyalı şəkildə qoşulmağa başladılar. Bir ay ərzində platformaya müraciət edən 16 min gəncin arasından yaşı ən azı 16 olan, habelə bilik və bacarıqlara, motivasiyaya, xarici dil bilgilərinə və bu kimi müxtəlif meyarlara sahib 3000 könüllü seçilib təlimlərə cəlb edildi. Onu da bildirək ki, daha öncə ölkəmizdə keçirilən müxtəlif irimiqyaslı tədbirlərdə könüllülük proqramının iştirakçısı olmuş gənclər hazırda COP29-un peşəkar komandasının üzvləridir. Onların ötən illər ərzində ölkəmizin evsahibliyi etdiyi irimiqyaslı tədbirlərin icrasında olduğu kimi, qlobal-əhəmiyyətli COP29-un təşkilində də mühüm rol oynayacağına heç bir şübhə yoxdur.

Bəs gənclər nə üçün könüllü olurlar? Onlar başqalarına kömək etmək və cəmiyyətə fayda vermək, öz bacarıqlarını yeni ortamda göstərmək, yeni dostlar taparaq əlaqələr qurmaq və özünə dəyər hissini inkişaf etdirmək üçün bu addımı atırlar. Deməli, əslində, dildə sadə səslənən "könüllü" sözü özündə bir sıra dərin mənaları ehtiva edir. Azərbaycanda könüllülük fəaliyyətinin inkişaf mərhələsində təkanverici rolu 2009-cu ildə Milli Məclisin qəbul etdiyi "Könüllü fəaliyyət haqqında" qanun təşkil edib. 10 maddədən ibarət bu geniş və əsaslı qanunla Azərbaycanda könüllülük fəaliyyəti davamlı inkişaf yoluna qədəm qoydu. 2013-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin (ASAN Xidmət) yanında aktiv və konstant könüllü təşkilat olan ASAN Könüllüləri Təşkilatı (AKT) yaradıldı. Təsadüfi deyil ki, gənclərin fərdi inkişafına təkan vermək, onlarda sosial məsuliyyət hissini artırmaq, gəncliyin potensialından xalqın rifahı və ölkəmizin dayanıqlı inkişafı üçün səmərəli istifadə etmək məqsədilə 2020-ci il Azərbaycanda "Könüllülər ili" elan edilmişdi.

Tarixə nəzər salanda könüllülük prinsipinin ölkəmiz üçün heç də yeni bir termin, yeni bir yanaşma olmadığını görürük. İstər 1918-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurulması ərəfəsində, istərsə də ondan sonrakı SSRİ dövründə azərbaycanlılar könüllülük prinsipini yaymağa başlayıblar. SSRİ dövründə minlərlə Azərbaycan oğlu könüllü olaraq müharibəyə gedib, döyüşlərdə iştirak edib, şücaət göstərib və qəhrəmancasına həlak olub. Ön və arxa cəbhələrdə formalaşan briqadalarda könüllü iştirak edən, bu işə həvəslə, eyni zamanda var gücü ilə yanaşanların sayəsində insanlar faşizm üzərində qələbə sevincini yaşayıblar. Müasir Azərbaycanda isə könüllülük sahəsində real inkişaf Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra başlayıb. Elə buna görə də könüllülük hərəkatının nəzərəçarpacaq yüksəlişi məhz Ümummilli Liderimizin adı ilə bağlıdır. Belə ki, dahi Öndərin idarəçiliyinin ilk illərindən başlayaraq, hərtərəfli və davamlı inkişaf məqsədilə dövlət və özəl sektorlar, vətəndaş cəmiyyəti arasında əməkdaşlıq diqqət mərkəzində saxlanıldı. Bu prosesə insanları könüllü şəkildə cəlb etməyə, onların sahə təcrübəsindən yararlanmağa mühüm önəm verildi.

Könüllülər bu gün ölkəmizin güclü dövlətə çevrilməsində, insanların rifahının getdikcə yaxşılaşmasında mühüm rol oynayırlar. 2012-ci ildə 1 saylı "ASAN kommunal" mərkəzinin açılışında Prezident İlham Əliyev könüllülərin "ASAN xidmət"dəki rolunu yüksək qiymətləndirmişdi: "Əlbəttə ki, biz "ASAN xidmət"i könüllülər hərəkatından ayıra bilmərik. Bu da bir yenilikdir. "ASAN" yaranana qədər Azərbaycanda könüllülər hərəkatı olmamışdır. Biz könüllülər haqqında eşitmişdik. Ancaq: "könüllülər hərəkatı nədir?" - onu bilmirdik. Bu gün artıq bu hərəkat Azərbaycanda yaşayır. Mənə verilən məlumata görə, 10 min gənc artıq könüllü kimi "ASAN xidmət" mərkəzlərində işləyib və bu insanların bir çoxu bu gün müxtəlif vəzifələrdə, müxtəlif işlərdə ölkəmizin gələcək inkişafı üçün çalışırlar. Hazırda bütün bu mərkəzlərdə 700-dən çox könüllü fəaliyyət göstərir". Bir sözlə, könüllülük bir çox fəaliyyət sahələrinə nüfuz edib və ümummilli hərəkat kimi özünü doğruldub. Gizli deyil ki, hazırda könüllülük gənclərimizin həyat tərzinə çevrilib. Azərbaycanda könüllülər hərəkatının geniş intişar tapmasında və cəmiyyətdə daha çox oturuşmasında könüllülərin "ASAN" xidmət sahəsinə nüfuz etməsi, burada fəaliyyət göstərməsi, vətəndaşlarımıza dəstək, dayaq olması olub.

Ölkəmizin evsahibliyi etdiyi "Eurovision-2012" mahnı müsabiqəsi, 2015-ci il I Avropa Oyunları, 2017-ci il IV İslam Həmrəyliyi Oyunları, "Formula -1" və digər mötəbər, irimiqyaslı tədbirlərə on minlərlə könüllü cəlb olundu. Bu tədbirlərin keçirilməsi nəticəsində Azərbaycanın beynəlxalq miqyasa çıxarılacaq böyük potensiala malik, eyni zamanda təcrübəli könüllü bazası formalaşdı. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında şanlı ordumuzun 44 günlük Vətən müharibəsində qazandığı tarixi Zəfərdə isə konüllülərin fəaliyyəti insanı duyğulandırır. 44 gündə könüllülər, ümumilikdə gənclər ön cəbhədə döyüşməklə yanaşı, informasiya savaşında düşmən yalanlarının ifşa edilməsində və arxa cəbhədə müharibədən zərər çəkənlərə qayğı göstərilməsində fəal iştirak etdilər.

Gələk COP29-un könüllülük prinsipinin əsaslarına. Proqramın əsas məqsədləri dayanıqlılıq səfirləri kimi çıxış edəcək könüllülərin unikal bacarıqlarının real həllərin dəstəklənməsinə yönəldilməsi, əməkdaşlıq mədəniyyətinin təşviqi üçün hər səsin eşidildiyi, hər töhfənin qiymətləndirildiyi inklüziv mühit təmin edilməsidir. Bu məqsədlə seçim və təlimlər prosesi zamanı yüksək motivasiyalı və müştərək öhdəliklə bir araya gələn gənclərdən ibarət komanda formalaşdırılır ki, bu da tədbirin fəaliyyət göstərdiyi günlərdə olduqca gərəkli olacaq. Təlimlər könüllülərin İqlim konfransına hazırlıq mərhələsində hərtərəfli məlumatlandırılmaları və səriştələrinin artırılmasına xidmət edir. Bu baxımdan COP29 Könüllülük proqramı ölkənin gələcək kadr potensialının formalaşmasında əhəmiyyətli rol oynayır. Könüllülərin müasir tələblərə cavab verən fərqli sahələrdə işləmək bacarıqlarının inkişaf etdirilməsində COP29 Könüllülük proqramı xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Proqram çərçivəsində komanda ruhunun təşviqi, kollektivdə işləmək və ünsiyyət bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi məqsədilə müxtəlif tədbirlərin təşkili də nəzərdə tutulmuşdur.

Azərbaycan könüllüləri ölkəmizdə keçirilən bütün beynəlxalq tədbirlərdə, ölkə xaricində və daxilində həyata keçirilən sosial, mədəni, ictimai-siyasi layihələrdə yaxından iştirak edir. Könüllülərimizin dünyanın digər ölkələrində fəaliyyət göstərən könüllülərindən heç də geridə qalmaması, əksinə, bir qədər də irəli getməsi göz önündədir.